



IV kadencja

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o systemie oświaty.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upowazniamy pana posła Franciszka Potulskiego.

(-) Anna Bańkowska; (-) Krzysztof Baszczyński; (-) Danuta Ciborowska;  
(-) Jerzy Czepułkowski; (-) Jakub Derech-Krzycki; (-) Sebastian Florek;  
(-) Anna Górna-Kubacka; (-) Krystyna Herman; (-) Barbara Hyla-Makowska; (-) Andrzej Jagiełło; (-) Ewa Maria Janik; (-) Teresa Jaształ;  
(-) Michał Kaczmarek; (-) Bożena Kizińska; (-) Bronisława Kowalska;  
(-) Janusz Krasoń; (-) Adam Markiewicz; (-) Czesław Marzec; (-) Tadeusz Myler; (-) Irena Maria Nowacka; (-) Elżbieta Piel-Mielczarek; (-) Grażyna Pijanowska; (-) Stanisław Piosik; (-) Czesław Pogoda; (-) Olgierd Poniżnik;  
(-) Franciszek Potulski; (-) Kazimierz Sas; (-) Jan Sieńko; (-) Izabella Sierakowska; (-) Edmund Stachowicz; (-) Cezary Stryjak; (-) Elżbieta Szparaga; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Bogusława Towalewska; (-) Marek Wikiński; (-) Zofia Wilczyńska; (-) Franciszek Wołowicz; (-) Ryszard Zbrzyzny.

**Ustawa  
z dnia...  
o zmianie ustawy o systemie oświaty**

**Art. 1**

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329...) wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół artystycznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może określić w drodze rozporządzeń typy szkół i placówek, w których stanowiska dyrektora lub inne stanowiska kierownicze można powierzyć osobie nie posiadającej kwalifikacji pedagogicznych, z tym że osoby te nie mogą sprawować nadzoru pedagogicznego. W tym przypadku nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.”;
2. w art. 36a:
  - a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę określa regulamin konkursu oraz powołuje komisję konkursową w składzie:

    - 1) po dwóch przedstawicieli:
      - a) organu prowadzącego szkołę lub placówkę,
      - b) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o ile nie jest nim organ prowadzący szkołę,
      - c) rady pedagogicznej,
      - d) rodziców, a w przypadku placówek opieki całkowitej – rady placówki.
    - 2) po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych.
  - b) skreśla się ust. 5a;
3. w art. 59 w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyrazy „Szkoła i placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana” zastępuje się wyrazami „Szkoła, profil kształcenia ogólnozawodowego lub zawód, w jakim szkoła kształci, a także placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego mogą zostać zlikwidowane”;
4. w art. 62 skreśla się ustępy 1a, 1b, 1c.

**Art. 2**

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

## Uzasadnienie

Zaproponowane zmiany są konsekwencją stanowiska, że za poziom realizacji zadań edukacyjnych, zgodnie z ustaleniami konstytucji, odpowiada państwo. Wynika to z faktu stosowania przymusu wobec osób nie realizujących obowiązku szkolnego. Powierzenie przez państwo prowadzenie szkół i placówek oświatowych jednostkom samorządu terytorialnego nie zwalnia państwa z nadzoru nad jakością realizowanych w nich zadań.

Przyjęte w poprzedniej kadencji zmiany zachwiały możliwości oddziaływania nadzoru pedagogicznego na dobór dyrektorów szkół pomimo przyznania kuratorowi oświaty obowiązku oceny pracy dyrektora szkoły, a także obniżyły rangę udziału czynnika społecznego w doborze dyrektora szkoły.

Stąd proponowane zmiany zmierzają do przywrócenia poprzedniego stanu prawnego, w zakresie składu komisji konkursowych i możliwości pełnienia funkcji dyrektora szkoły przez nie nauczycieli. Proponowane rozwiązania obowiązywały od wielu lat i były sprawdzoną formą współudziału przy wyborze organu prowadzącego, kuratora oświaty i czynnika społecznego. Bez harmonijnej współpracy rodziców, nauczycieli, organów prowadzących szkoły i placówki nadzoru pedagogicznego nie można w sposób właściwy realizować zadań oświatowych.

Wyłączenie zastrzeżenia w zakresie tworzenia zespołów szkół składających się ze szkół podstawowych i gimnazjów ma na celu umożliwienie decydowania o sposobie tworzenia sieci szkół przez organy prowadzące. Ustawowe narzucenie formy organizacyjnej bez zabezpieczenia środków na budowę nowych szkół prowadzi do tego, że data likwidacji zespołów szkół była już dwukrotnie przesuwana. Zawierzenie jednostkom samorządu terytorialnego w tym zakresie jest o tyle zasadne, że przyjmowane formy organizacyjne sieci szkół łączą się bezpośrednio z kosztami ich prowadzenia.

Ponadto zmiana poszerzająca uprawnienia kuratora oświaty do konieczności wyrażenia pozytywnej opinii przy likwidacji kierunku kształcenia zawodowego uzupełnia dotychczasowy zapis i powoduje, że nie będzie można zlikwidować szkoły poprzez likwidację realizowanych przez nią kierunków kształcenia z ominięciem kuratora odpowiedzialnego za realizację polityki oświatowej państwa i uwzględniającego plany perspektywicznego rozwoju regionu.

Zaproponowane zmiany nie pociągają za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa, a w przypadku uwzględnienia zmiany dotyczącej możliwości łączenia szkół podstawowych i gimnazjów przyniosą oszczędności.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.



Warszawa, dnia 14 lutego 2002 r.

Pan  
Marek Borowski  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia**  
**w sprawie zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty**  
**z prawem Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późn. zmianami) sporządza się następującą opinię:

**1. Przedmiot projektu ustawy**

Opiniowany projekt ustawy wprowadza do ustawy o systemie oświaty fakultatywne upoważnienie ustawowe dla właściwego ministra do określenia typów szkół i placówek, w których stanowiska dyrektora lub inne stanowiska kierownicze można powierzyć osobie nie posiadającej kwalifikacji pedagogicznych, z tym że osoby te nie mogą sprawować nadzoru pedagogicznego.

Ponadto projekt ustawy określa skład komisji konkursowej przeprowadzającej konkurs na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki.

**2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem**

W zakresie pierwotnego prawa wspólnotowego dotyczącego materii regulowanej przez projekt ustawy można wskazać na art. 149 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) stanowiący, że Wspólnota

przyczynia się do podnoszenia poziomu edukacji zachęcając państwa członkowskie do współpracy i, jeśli jest to konieczne, wspierając i uzupełniając ich działalność, jednocześnie całkowicie respektując odpowiedzialność państw członkowskich za treść nauczania, organizację systemów edukacyjnych i ich różnorodność kulturową i językową. W obowiązującym prawie wspólnotowym nie istnieją żadne regulacje obejmujące materię opiniowanego projektu ustawy.

### 3. Układ Europejski

W odniesieniu do Układu ustanawiającego stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) można wskazać na art. 76 dotyczący współpracy w dziedzinie edukacji i kształcenia.

Żadne z postanowień Układu Europejskiego nie dotyczy jednak bezpośrednio materii uregulowanej w opiniowanym projekcie ustawy.

### 4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

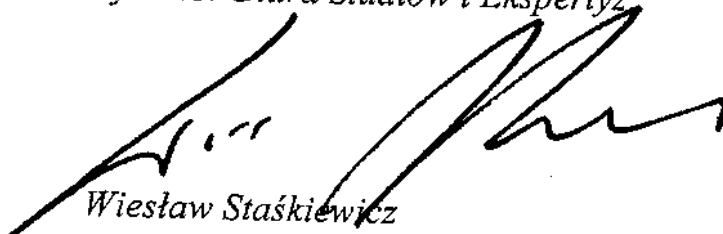
Zgodnie z art. 149 ust. 1 TWE odpowiedzialność za organizację systemów edukacyjnych spoczywa na państwach członkowskich Unii Europejskiej.

### 5. Konkluzje:

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego ani obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: *Zespół Integracji Europejskiej*

Akceptował: *Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz*



*Wiesław Staśkiewicz*

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, system oświaty.

---

**Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**

Skierowano do druku 19 stycznia 2002 r.

Cena - 0,30 zł + 22% VAT

